

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudců JUDr. Markéty Fialové a JUDr. Michala Jantoše ve věci

žalobkyně: **B. a. s., IČO X**
sídlem Z. 254/6, X O.
zastoupena advokátem JUDr. Lukášem Slaninou
sídlem Plzeňská 3350/18, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

za účasti: **Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**
sídlem Rašínovo nábř. 390/42, 128 00 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2022, č. j. KUOK 75164/2022, ve věci
nařízení odstranění nepovolených terénních úprav,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Věc se týká odstranění nepovolených terénních úprav realizovaných žalobkyní v rámci jejího záměru Š. 2. Odstranění terénních úprav bylo nařízeno poté, co byla pravomocně zamítnuta žádost žalobkyně o jejich dodatečné povolení. Ve věci dodatečného povolení záměru Štarnov 2 bylo u zdejšího soudu vedeno řízení pod sp. zn. 60 A 60/2021, v němž soud rozhodl o zamítnutí žaloby žalobkyně.
2. Žalobkyně se včas podanou žalobou domáhala zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Šternberk, odboru stavebního (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 2. 5. 2022, č. j. MEST 37396/2022. Uvedeným rozhodnutím správní orgán I. stupně podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), v platném znění, nařídil odstranění nepovolených terénních úprav na pozemcích parc. č. X (orná půda), XA (orná půda) a XB (orná půda), vše v katastrálním území Štarnov.
3. Žalobkyně apelovala na nutnost posouzení případu jako celku a reflexi napadené nezákonnosti rozhodnutí o zamítnutí dodatečného povolení předmětných terénních úprav. V první řadě namítala, že nebyla dostatečně prověřena zákonnost rozhodnutí o zamítnutí dodatečného povolení. Správními orgány tak dle žalobkyně nemohlo být shledáno splnění podmínek pro rozhodnutí o odstranění stavby.
4. Žalobkyně dále namítala nezákonnost postupu správního orgánu I. stupně, jímž nevyhověl její žádosti o přerušení řízení o odstranění stavby z důvodu projednávání žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí dodatečného povolení. Mohla by nastat situace, kdy žalobkyně bude povinna záměr Štarnov 2 odstranit a teprve poté správní soud rozhodne o nezákonnosti zamítnutí dodatečného povolení, čímž by možnost dodatečného povolení ztrácela smysl. Žalobkyně považuje tento důvod za důležitý ve smyslu § 64 odst. 3 správního řádu a žalovaný pochybil, jelikož se tímto aspektem blíže nezabýval. Nadto žalobkyně zpochybnila existenci rozporu s veřejným zájmem spočívajícím v dotčeném orgánem vyslovené obavě, že provedenými terénními úpravami by mohlo dojít k negativnímu ovlivnění jak podzemních, tak i povrchových vod v důsledku možné kontaminace látkami obsaženými ve výluzích uloženého odpadu.
5. Konečně žalobkyně namítala, že uložením podmínky č. 5 ve výroku rozhodnutí o odstranění rozhodly správní orgány nad rámec řešeného případu, a proto trvá na jejím vypuštění.
6. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Nařízení odstranění terénních úprav není sankcí, která by se alternativně nabízela např. vedle pokuty za přestupek proti stavebnímu řádu, ale jde o opatření směřující k navrácení území v původní stav. Jedinou relevantní předběžnou překážkou bránící vydání nařízení odstranění terénních úprav bylo vedení řízení o žádosti žalobkyně o vydání dodatečného povolení na provedené terénní úpravy. Po pravomocném ukončení tohoto řízení bylo dle žalovaného jediným správným postupem nařízení odstranění dotčených nepovolených terénních úprav, v opačném případě by se stal správní orgán I. stupně nečinným. Řízení o žalobě není pokračováním správního řízení. Dále žalovaný uvedl, že správní orgán I. stupně důsledně zkoumal, zda jsou naplněny podmínky § 64 odst. 3 správního řádu, přičemž dotčený orgán (odbor životního prostředí správního orgánu I. stupně) vyslovil nesouhlas s přerušením řízení mj. právě z obavy z kontaminace podzemních i povrchových vod látkami obsaženými ve výluzích uloženého odpadu. V takovém případě by dle žalovaného přerušení řízení bylo jednoznačně v rozporu s veřejným zájmem. Podání žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí

žádosti o dodatečné povolení terénních úprav není předběžnou otázkou ve smyslu § 57 správního řádu. Z obsahu podmínky č. 5 pak dle žalovaného nelze dovodit, že by nařízením odstranění nepovolených terénních úprav bylo jakkoliv zasahováno do řádně povolených terénních úprav v rámci první etapy, naopak tuto etapu není možné řádně dokončit z důvodu existence nepovolených terénních úprav v rámci etapy druhé.

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu dle podané žaloby a v mezích žalobních bodů dle § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

K naplnění podmínek pro rozhodnutí o odstranění stavby

8. Podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona *stavební úřad nařídí odstranění stavby vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí nebo opatření vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nahrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena.*
9. Podle druhého odstavce téhož ustanovení *stavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti. (...).*
10. Podle třetího odstavce téhož ustanovení (...) *Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví. Dodatečné povolení nahrazuje v příslušném rozsahu územní rozhodnutí. Bude-li předmětem dodatečného povolení rozestavěná stavba, stavební úřad stanoví podmínky pro její dokončení (...).*
11. Jak vyplývá z citovaného § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona, postup v případě zjištění nepovolené stavby/terénní úpravy je zákonem jasně daný. Pro zahájení řízení o odstranění stavby je rozhodné, že byla zjištěna stavba, kdo je jejím vlastníkem, že se jedná o stavbu podléhající rozhodnutí, opatření nebo jinému úkonu stavebního úřadu a neexistence takového rozhodnutí. Při splnění těchto podmínek není na vůli stavebního úřadu, jakým způsobem bude postupovat, ale ustanovení § 129 stavebního zákona stanovuje závazný postup. Je-li k žádosti stavebníka ve stanovené lhůtě zahájeno řízení o dodatečné povolení, je řízení o odstranění stavby obligatorně přerušeno. Pokud je stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví (§ 129 odst. 3 stavebního zákona), v opačném případě je jediný zákonný postup její odstranění.
12. Z uvedené zákonné úpravy pak rovněž vyplývá, že podmínky pro rozhodnutí o odstranění stavby zahrnují pouze existenci stavby provedené bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem a dále absenci rozhodnutí o dodatečném povolení takové stavby.
13. Řízení o dodatečném povolení stavby a řízení o odstranění stavby jsou tak dvě samostatná správní řízení a v každém z nich proto stavební úřad zkoumá naplnění odlišných zákonných podmínek. S ohledem na uvedené vymezení podmínek pro rozhodnutí o odstranění stavby nejsou v řízení o odstranění stavby relevantní námitky, které měly směřovat do řízení o dodatečném povolení stavby, např. tvrzená dobrá víra, veřejný zájem

apod. (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 11. 2018, č. j. 9 As 368/2017-48).

14. Dalším důsledkem rozlišení předmětu těchto dvou řízení je rovněž omezená možnost soudního přezkumu v řízení o žalobě proti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby. Rovněž v soudním řízení proti takovému rozhodnutí může žalobkyně logicky namítat pouze nesplnění podmínek uvedených v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tedy že terénní úpravy provedla v souladu s rozhodnutím vydaným podle stavebního zákona nebo že terénní úpravy byly dodatečně povoleny. Jinými námitkami se krajský soud nemůže zabývat, aniž by tak učinil nad rámec mezi možného věcného posouzení rozhodnutí o odstranění stavby (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soud ze dne 11. 4. 2013, č. j. 7 As 154/2012-29).
15. Jak vyplývá ze správního spisu a jak je ostatně mezi účastníky nesporné, správní orgán I. stupně nařídil odstranění dotčených terénních úprav poté, co bylo řízení o jejich dodatečné povolení pravomocně ukončeno rozhodnutím ze dne 7. 7. 2021, jímž žalovaný potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu o zamítnutí žádosti žalobkyně o dodatečné povolení těchto terénních úprav.
16. Správní orgány v nyní projednávané věci postupovaly zcela v souladu s § 129 stavebního zákona a rozhodly o nařízení odstranění terénních úprav za splnění tam uvedených zákonných podmínek, mezi které nepatří vyčkání na výsledek případného soudního přezkumu rozhodnutí o zamítnutí dodatečného povolení stavby. Námitky nezákonnosti rozhodnutí o dodatečném povolení záměru Štarnov 2 neměly a nemají vzhledem k výše uvedenému v odstraňovacím řízení místo ani ve správním, ani v následném soudním řízení. Správní orgány tedy postupovaly zcela v souladu se zákonem, z čehož plyne nedůvodnost této žalobní námitky.

K možnosti přerušení řízení

17. Podle § 64 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, *řízení z moci úřední může správní orgán, není-li to v rozporu s veřejným zájmem, na požádání účastníka, pokud s tím všichni účastníci uvedení v § 27 odst. 1 písm. b) souhlasí, z důležitých důvodů přerušit řízení.*
18. Řízení o nařízení odstranění nepovolené stavby je řízením z moci úřední. Přerušení řízení podle citovaného ustanovení je tak možné, nikoli nutné. Je na zvážení správního orgánu, zda této možnosti využije. Žalobkyně tak neměla v posuzované věci právní nárok na přerušení řízení podle § 64 odst. 3 správního řádu, a to ani v případě splnění uvedených zákonných předpokladů, jelikož je přerušení řízení čistě na správní úvaze správního orgánu. V nyní projednávané věci se správní orgán I. stupně žádostí žalobkyně o přerušení řízení zabýval, avšak po obdržení nesouhlasu dotčeného orgánu z důvodu obavy z negativního ovlivnění podzemních i povrchových vod shledal nenaplnění předpokladů pro možnost úvahy o vyhovění či nevyhovění žádosti žalobkyně. I v otázce přerušení řízení správní orgány postupovaly zcela v souladu se zákonem a tato žalobní námitka je rovněž nedůvodná.

K podmínce č. 5 ve výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně

19. V podmínce č. 5 správní orgán I. stupně žalobkyni nařídil po odstranění terénních úprav druhé etapy dokončit konfiguraci jižní strany terénních úprav první etapy dle podmínek vydaného povolení, tzn. veřejnoprávní smlouvy. Krajský soud se ztotožňuje s žalovaným,

Shodu s prvopisem potvrzuje M. Ch.

že touto podmínkou není nikterak zasahováno do řádně povolených terénních úprav v rámci první etapy. Naopak uvedená podmínka směřuje k tomu, že odstraněním nepovolených terénních úprav v rámci druhé etapy bude moci být první etapa řádně dokončena. Krajský soud tak neshledává v této podmínce překročení předmětu řízení a rovněž tuto námitku hodnotí jako nedůvodnou.

20. Vzhledem k výše uvedenému krajskému soudu nezbylo než žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout (výrok I).
21. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyla procesně úspěšná. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly (výrok II).
22. Osobě zúčastněné na řízení nebyla soudem uložena žádná povinnost, proto jí náhrada nákladů řízení dle § 60 odst. 5 s. ř. s. rovněž nepřísluší (výrok III).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 15. února 2023

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu